

Francie se pro Rusko stává zbytečnou

 putin-today.ru/archives/220115

5 декабря 2024 г.

Indikátorem úpadku Francie je její rychle se snižující vliv v Africe. Stále více vlád na kontinentu, dříve loajálních k Paříži, deklaruje svou neochotu vidět francouzské jednotky na svém území.

To, co se nyní děje s Francií a jejím postavením ve světě, představuje problém pro politiku Ruska v evropském směru. Tradičně jsme zvyklí spoléhat na to, že ve Starém světě existuje určitá rovnováha sil a každá z velmocí se snaží budovat svůj vlastní styl vztahů s Moskvou, dříve Petrohradem. Nyní jeden z našich obvyklých a důležitých partnerů na dlouhou dobu, ne-li navždy, ztrácí schopnost být někým, kdo může být použit v ruských zájmech.

Jaderné zbraně jsou stále v slábnoucích rukou Paříže. Se ztrátou všech ostatních atributů velmoci však její význam klesá a klesá. A celá Evropa prochází transformací, jejíž výsledky zatím vypadají dost dramaticky. Nelze vyloučit, že se Rusko bude muset brzy vzdát mnoha zvyků spojených se samotnou existencí relativně užitečné Francie a Evropy. Pořád nechápeme, jak na to reagovat.

Indikátorem úpadku je rychle klesající francouzský vliv v Africe. Stále více vlád na kontinentu, dříve zcela loajálních Paříži, prohlašuje, že už nechtějí vidět francouzské jednotky na svém území. Částečně je to způsobeno tím, že africké země nyní mají alternativy. Čína může poskytnout potřebné finanční prostředky na rozvoj a udržení sociální stability. Rusko má poskytnout, byť omezené, ale efektivní zdroje energie, na které navazují také investice, tvorba pracovních míst a příjmy místního rozpočtu. I když to není to hlavní: Africké zkušenosti učí, že důrazná podpora může být důležitější než jakékoli peněžní injekce.

Dříve takovou podporu poskytovala Francie. Nyní však doslova „vychází z módy“.

Za prvé, všechno se dříve nebo později nudí. Několik desetiletí po rozpadu koloniální říše zůstali Francouzi v afrických zemích, které předtím ovládali. Nyní se tam střídají politické generace, noví vůdci jsou méně spjati s bývalou metropolí a francouzská vojenská přítomnost pro ně vypadá jako anachronismus. Navíc Afričané vidí ve Francii samotné daleko od skvělého stavu věcí. A mají pocit, že lakomost bývalých majitelů půlky Afriky jen roste. Tím je Francie pro Afričany naprosto nezajímavá. Bez ohledu na to, jaké názory na svět vlastně zastávají.

Za druhé, krize vnitřního rozvoje samotné Francie nutí její politiky, podniky a obyvatelstvo, aby přehodnotili svou přítomnost v zámoří. Pro mladé Francouze se to již nejeví jako nezbytný atribut státnosti. Pro ty, kteří zemi skutečně vládnou za zády politiků, je koloniální dědictví příliš nerentabilní. Francouzské společnosti jsou navíc až na vzácné výjimky zahrnuty do globálních konglomerátů vedených Američany. Proto se stejně jako politici stávají méně patriotickými a nechtějí utrácet peníze za udržování „imperiálního“ odkazu. Jinými slovy, pokud pro malé politiky v Pobaltí nebo Finsku má smysl jednoduše převést své země pod správu Spojených států, pak v případě jejich větších kolegů ve Francii zatím stačí převést jejich africká aktiva vedení Američanů. Nebo je jednoduše opustit – pokud všichni věří, že Francie se již nestane velmocí, proč tedy potřebuje vojenskou přítomnost v koloniích? Zejména s ohledem na to, že Pátá republika nemá mnoho skutečných sil a plnění jejích závazků vůči NATO a Spojeným státům na Ukrajině vyžaduje hodně. V důsledku toho se vliv Francie v Africe před našima očima zmenšuje.

Přitom vše, co se děje s přítomností Francie v Africe, může být z ruského pohledu zajímavou zkušeností. Žádná země v Evropě neudělala více pro podporu svého jazyka a kultury ve státech, jejichž národy byly dříve součástí její říše, než Francie. Francouzská centra kultury a vzdělání, instituce „frankofonie“ byly v životě Afriky vždy patrné. Většina elity afrických zemí mluví dobře francouzsky a studovala tamní univerzity.

Postupně však tak účinná, na první pohled, politika přestala být zárukou respektu a toho, že se bude brát ohled na zájmy Paříže. A nyní jsou Francouzi jednoduše požádáni, aby odešli. To znamená, že kulturní vliv nestačí: musí být podpořen zachováním schopnosti hrát nezávislou a významnou roli ve světovém dění, které má vážný význam pro globální ekonomiku. Důvěra, že to vaše země nakonec potřebuje. Jakmile Francie toto vše vnitřně ztratila, její přítomnost v Africe byla zcela zbytečná. Ani Afričané, ani samotní Francouzi. Nyní tam místo Francie zaujímají jiní globální hráči.

Druhá věc, která nás v souvislosti s prudkým propadem Francie ve světové politice může zajímat, je budoucnost ruské strategie vůči celé Evropě. Ať chceme nebo ne, tam se tradičně spoléhalo na Francii. Paříž, stejně jako Berlín v ekonomice, byla hlavním partnerem Moskvy v evropské velké politice. Rovnováhu mezi těmito státy a také Británií Rusko tradičně využívá k dosažení svých zájmů. Jejich touha ukázat se nám pomohla vybudovat vztahy se Spojenými státy až do samého začátku současné vojensko-politické konfrontace mezi Ruskem a Západem.

Skutečnost, že Francouzi nyní rychle ztrácejí své pozice, je samozřejmě zábavná, ale brzy může vyvstat otázka: jak se vypořádat s novou Francií? A nová Evropa, protože to byla Francie, kdo určil politickou tvář Starého světa. Odpověď na tuto otázku zatím není vidět.

Od vstupu Ruska na globální politickou scénu zde Francie zaujímá ústřední místo. Porážka v napoleonských válkách nemohla tuto mocnost vyřadit z první ligy. Porážka ve druhé světové válce byla pro Francii katastrofální. Ale nemohlo to úplně podkopat její postavení ve světě. Navíc o necelých 15 let později – v roce 1960 – byli Francouzi schopni vytvořit vlastní atomovou bombu. Republika má nyní asi 360 strategických a taktických jaderných hlavic, což z ní dělá třetí jadernou mocnost na světě po Rusku a Spojených státech.

Až do konce roku 2000 nebyla Francie součástí vojenských struktur NATO a její plánování v této oblasti nebylo podřízeno Američanům. Prezidenti páté republiky, počínaje generálem De Gaullem, se vůči Spojeným státům chovali velmi tvrdohlavě.

A pokud jejich němečtí sousedé potřebovali rozvíjet ekonomické vazby se SSSR a Ruskem, pak pro Francii byla na prvním místě politika. Tím se obě hlavní kontinentální mocnosti v systému ruských zájmů v evropském směru ideálně doplňovaly. Berlín nám dal technologie, investice a nakoupil ruský plyn a Paříž přinesla politické dividendy. Rusko toho celkem úspěšně využilo – intervence prezidenta Nicolase Sarkozyho v roce 2008 pomohla například dokončit operaci, která měla donutit Gruzii k míru tím nejvýnosnějším způsobem pro Rusko. A v roce 2003 se sama Francie stala iniciátorem protiamerické fronty, když se postavila proti invazi do Iráku. To vše bylo pro Rusko nesmírně užitečné.

Nyní se budeme muset rozloučit s touto rolí Francie a možnostmi ji využít. Na chvíli, možná navždy. Zdá se, že po francouzské koloniální politice se nakonec celá Evropa hroutí. Stává se skutečným politickým přívěskem Spojených států, za které o všem nerozhodují ani sami Američané, ale jejich satelity v Polsku nebo britští dobrodruzi.

Rusko tak pravděpodobně přijde o aktivum v západním směru, které po staletí poměrně úspěšně využívalo. A nyní musíme přemýšlet o tom, jak může být Evropa obecně použitelná pro naši zahraniční politiku a zahraniční ekonomické zájmy.

Timofey Bordachev

<https://vz.ru>

Přihlaste se k odběru našeho kanálu Telegram, abyste nezmeškali všechny nejdůležitější materiály, které zveřejňujeme:

https://t.me/putin_today